

ETT NYHETSBLAD FRÅN SVENSK VENTILATION

VÅR FRAMTID
HÄNGER I LUFTEN

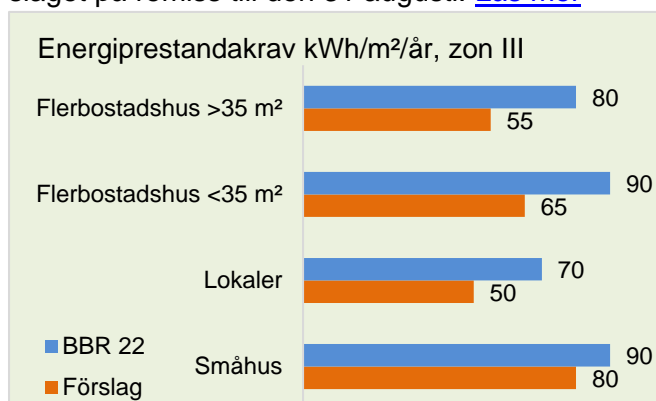

Bra luft i lågenergihus

Boverket och Energimyndigheten har på Regeringens uppdrag utvärderat 29 lågenergihus, småhus, flerbostadshus och lokaler. I lågenergilokalerna är energibesparingen lönsam, medan lågenergibostäderna inte ger samma ekonomiska vinst av att spara energi. Svaren indikerar att lågenergibyggnader har god luftkvalitet. [Läs mer](#)

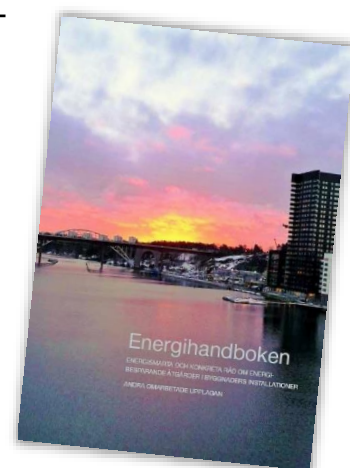
Nära-noll energibyggnader

Enligt EU:s Energiprestandadirektiv ska nya byggnader i Sverige från 2021 vara nära-nollenergibyggnader. Boverket föreslår nu skärpningar för nya byggnaders specifika energianvändning. Miljö- och energidepartementet har skickat ut förslaget på remiss till den 31 augusti. [Läs mer](#)

Energihandboken i ny utgåva

Energihandboken kommer nu i omarbetad upplaga. Boken ger stöd, och konkreta råd för alla med intresse för en effektiv energianvändning och lämpar sig som studiematerial för yrkeshögskolan, högskolan och gymnasiet. Boken har sammanställts av VVS Företagen, Svensk Ventilation, Isoleringsfirmornas Förening IF, Svenska Kyl & Värmepumpföreningen, HSB Riksförbund och Energieffektiviseringsföretagen. Boken lanseras under [Almedalsveckan](#) och börjar säljas under sommaren.

Vårt Almedalsprogram

Svensk Ventilation är på plats även under årets Almedalsvecka. I vår trailer anordnar vi ett antal föredrag och seminarier samt visar vikten av ett hälsosamt och energieffektivt inomhusklimat. Se vårt program på nästa sida.

ETT NYHETS BREV FRÅN SVENSK VENTILATION

VÅR FRAMTID
HÄNGER I LUFTEN

Almedalsveckan

Svensk Ventilations program

Måndag 29/6 9:00 - 9:30	<u>Vilka energieffektiviseringar är lönsamma i en fastighet?</u> <i>Roland Jonsson, energichef, HSB</i>
Måndag 29/6 9:30 - 9:50	<u>Hur kan vi göra miljonprogramslägenheterna attraktiva med bättre inomhusmiljö?</u> <i>Erik Österlund, teknik & miljöchef, Svensk Ventilation</i>
Måndag 29/6 10:00 - 10:30	<u>Hur kan man skydda sig mot föroreningar i stadsluften inomhus?</u> <i>Anders Hedström, IAQ-expert, Svensk Ventilation</i>
Måndag 29/6 14:00 - 14:50	<u>Vad är nära-noll energibyggnader?</u> <i>Byggmaterialindustrierna, Swedisol och Svensk Ventilation. Moderator: Antoni Lacina</i> <i>Paneldebatt: Emma Hult (MP), Ola Johansson (C), Ewa Thalén Finné (M), Anders Sjelvgren, Boverket, Conny Pettersson, Byggmaterialindustrierna, Roland Jonsson, HSB, Randall Bowie, Rockwool.</i>
Tisdag 30/6 8:45 - 9:30	<u>Vita certifikat – nytt styrmedel för energieffektivisering – är det något för Sverige?</u> <i>Energieffektiviseringsföretagen och Svensk Ventilation. Moderator: Antoni Lacina</i> <i>Paneldebatt: Svante Axelsson, Naturskyddsföreningen, Anita Aspegren, Energimyndigheten, Pernilla Bonde, HSB, Klas Gustafsson, Tekniska Verken i Linköping, Pär Johansson, Svensk Ventilation, Lotta Bångens, Energieffektiviseringsföretagen, Åsa Westlund(S och, Aron Modig (KD)</i>
Tisdag 30/6 10:00 - 10:50	<u>En miljard till skolreoveringar – hur gör pengarna störst nytta?</u> <i>Funktionskontrollanterna i Sverige och Svensk Ventilation. Moderator: Antoni Lacina</i> <i>Paneldebatt: Maritha Sedvallson, Astma- och Allergiförbundet, Kurt Ingeberg, FunkiS, Britta Permat, Svensk Ventilation, Kajsa Reimers, Länsstyrelsen Västra Götalands län, Matilda Hellström, Sveriges Elevråd, Emil Gustavsson, Sveriges Elevkårer, Robert Fahlgren, Lärarförbundet, Leif Nysmed (S), Ida Drougge (M), Matilda Westerman, Utbildningsdepartementet.</i>

Tisdag 30/6 14:00 - 14:50	<u>Vilka effekter får samhället av en upprustning av bostäder och boendemiljöer?</u> <i>Byggmaterialindustrierna, Swedisol och Svensk Ventilation. Moderator: Antoni Lacina</i> <i>Paneldebatt: Jonas Högset, SABO, Conny Pettersson, Byggmaterialindustrierna,, Fredrik Bele, Skanska, Yogesh Kumar, Fastighetsägarna, Anders Sjelvgren, Boverket, Leif Nysmed (S), Mats gren (M)</i>
Onsdag 1/7 10:00 - 10:50	<u>Vem ska få lungcancer på grund av radon?</u> <i>Funktionskontrollanterna i Sverige och Svensk Radonförening och Svensk Ventilation. Moderator: Antoni Lacina</i> <i>Paneldebatt: Åsa Ullsten, Svensk Radonförening, Kurt Ingeberg, FunkiS, Britta Permat, Svensk Ventilation, Ola Johansson (C), Jan Lindholm (MP)</i>
Onsdag 1/7 14:00 - 14:45	<u>Vem vill bli miljonär? Om energieffektivisering i byggsektorn.</u> <i>Energieffektiviseringsunionen, dvs VVS Företagen, Svenska Kyl & Värmepumpföreningen, Isoleringsfirmornas Förening, Energieffektiviseringsföretagen, HSB och Svensk Ventilation. Moderator: Antoni Lacina</i> <i>Paneldebatt: Lise Nordin (MP), Penilla Gunther (KD), Rickard Nordin (C), Maria Strömkvist (S), Energieffektiviseringsunionen</i>
Torsdag 2/7 9:00 - 9:30	<u>Vilka energieffektiviseringar är lönsamma i en fastighet?</u> <i>Roland Jonsson, energichef, HSB</i>
Torsdag 2/7 9:30 - 9:50	<u>Hur kan vi göra miljonprogramslägenheterna attraktiva med bättre inomhusmiljö?</u> <i>Erik Österlund, teknik & miljöchef, Svensk Ventilation</i>
Torsdag 2/7 10:00 - 10:30	<u>Hur kan man skydda sig mot föroreningar i stadsluften inomhus?</u> <i>Anders Hedström, IAQ-expert, Svensk Ventilation</i>

Läs mer i Byggvärlden:

[Varför är det viktigt att vara med i Almedalen?](#)

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

VÅR FRAMTID
HÄNGER I LUFTEN

Installationsbranschen

VVS Företagen, EIO, Isoleringfirmornas förening, Svenska Kyl & Värmepumpföreningen, Säker Vatten, Entreprenörföretagen och Svensk Ventilation arrangerar ett installationsmingel i Almedalen med temat "Bredda rekryteringsbasen". Medverkande talare är Emma Hult ingenjör, riksdagsledamot och bostadspolitisk talesperson för Miljöpartiet, Ulrik Simonsson vd Ungdomsbarometern och Mia Liljestrand Svenskt Näringslivs expert på yrkesutbildning för vuxna. Välkomna den 1 juli kl. 17.30 på Samhällsbyggararenan.

EMMA HULT

ULRIK SIMONSSON

MIA LILJESTRAND

Uppåt för branschen

[Teknikkonsulterna](#) inom bygg visar i juni 2015 det högsta noterade orderstocksindexet sedan 1999. En uppgång i konsultledet brukar med en tids fördröjning följas av en uppgång i installatörsleden. [Byggtermometern](#) visar nu att igångsättningsvolymerna ökade mellan juni 2014 och maj 2015 med 91 % för bostäder och med 52 % för lokaler.

Riktlinjer för ljudredovisning

Svensk Ventilations Styrgrupp Produkter planerar att ge ut riktlinjer för redovisning av ljuddata för rumsprodukter (don och kylbafflar). I första hand menar styrgruppen att ljudet från rumsprodukter ska redovisas som ljudeffekt. Senast den 30 juni ska medlemsföretagen ta ställning till följande princip:

För rumsprodukter ska alltid ljudeffekt Lw i oktavband redovisas i produktdata och marknadsmaterial.

Bakgrunden är att de nordiska länderna för något decennium sedan gick över till att redovisa ljuddata som ljudtryck, alltså den nivå som örat uppfattar. Ljudtrycket beror på avståndet till ljudkällan och rummets egenskaper, och gängse redovisning har varit efterklangsfältet i ett 10 m² stort så kallat Sabine-rum. Siffervärdena i denna redovisning blir cirka 4 dB lägre än produktens avgivna ljudeffekt (vilket ser bättre ut utan att vara bättre). I exempelvis Tyskland redovisar man som regel (fortfarande) avgiven ljudeffekt.

Beställargrupp innovativ ventilation

Europeiska beställargruppen för innovativ ventilation, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, Borlänge kommun och Tunabyggen välkomnar Svensk Ventilations leverantörer, installatörer och ledande utvecklare inom branschen till ett interaktivt möte i PROBIS-projektet. Mötet om innovativa och energieffektiva lösningar för ventilation och inomhusklimat planeras på SP i Göteborg den 16 september (tidigare planerat möte den 26 maj sköts upp). Anmälan till malin.halling@sp.se. [Läs mer](#)

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

VÅR FRAMTID
HÅNGER I LUFTEN

IMKANAL 2012
HÖGRE BRANDSÄKERHET I KÖKET

Uppdaterad rekommendation

Den uppdaterade branschrekommendationen Imkanal 2012:2 finns nu ute på www.imkanal.se. Ändringarna jämfört med Imkanal 2012:1 är i huvudsak redaktionella, för att skriften ska bli mer lättläst. Exempelvis så har varje imkanalklass försetts med inledande kommentarer.

Webbsidan och dokumentet "Imkanal" är ett hjälpmedel vid nybyggnad och ombyggnad av lokaler som ska användas för matlagning. Den riktar sig till byggherrar och restaurangägare, fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och andra som vid något tillfälle i byggprocessen har funderingar om hur köksventilationen behöver vara utförd.

Standard kräver ärligt SFP

Elförbrukningen under ett aggregats livscykel beror som bekant på tryckfallen i aggregatet och i systemet. Det är därför viktigt att alla tryckfall tas med vid beräkningen av SFP, även de extra tryckfall som måste till för att undvika att frånluften förorenar tilluften. Detta krav sattes av Svensk Ventilation redan 1995, men den europeiska standarden är också tydlig. Renblåsningsflöde och extrastrykning ska tas med vid SFP-beräkning.

Ur EN 13779:2007 annex D sidan 66

If the air handling unit is equipped with a rotary heat exchanger, also specify the following data:

- Purging air flow including leakage in $\text{m}^3 \times \text{s}^{-1}$
- Pressure drop from the extra throttling in the extract air side, for ensuring the correct direction of the air leakage in Pa.

Beräkningsstandard på remiss

Arbetet med de energiberäkningsstandarder som behövs för EU:s direktiv om byggnaders energiprestanda pågår som bäst, och arbetsgrupperna börjar presentera sina utkast. SIS TK 170 får utkastet på remiss men kommitténs ledamöter är inte tillräckligt insatta i energiberäkningar för byggnader. Standarderna handlar om energiberäkningsmetoder, och kommer att knytas till kommande lagstiftning under Direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD). Metoderna kan alltså komma att bli del av kommande regler/krav på energieffektivitet i byggnader.

För att tillvarata Sveriges intressen behöver vi helst synpunkter från de som dagligen arbetar med energiberäkningar. Kontakta erik.os-terlund@svenskventilation.se eller caroline.burley@sis.se om Du vill ha remisserna. Välkommen med synpunkter!

Just nu finns på remiss:

prEN 16798-5-1 Byggnaders energiprestanda - Modul M5-6, M5-8, M6-5, M6-8, M7-5, M7-8 - Ventilation för byggnader -Beräkningsmetoder för energikrav av ventilations- och luftkonditioneringsystem - Del 5-2: Fördelning och framställning - metod 1.

Nya akustikstandarder

Följande nya akustikstandarder finns nu ute

- SS-EN ISO 1683:2015, Rekommenderade referensvärden för ljud- och vibrationsnivåer
- SS-EN ISO 9295:2015, Bestämning av högfrekventa ljudeffektnivåer från maskiner och utrustning

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

**VÅR FRAMTID
HÅNGER I LUFTEN**

Ekodesign för luftvärme på gång

EU-kommissionen har startat en så kallad ISC (inter-service consultation) inom Lot ENER 21. Det betyder att vi snart har ekodesignbestämmelser också för fancoils och andra produkter för luftvärme och kyla.

Ekodesignreglerna tolkas

Svensk Ventilation var på plats i Bryssel den 15 juni på EU-kommissionens första stakeholdermöte om ekodesign och ventilation. Studien ska hjälpa Kommissionen med övergångsmetoder, vanliga frågor (FAQ) och andra tekniska frågor i samband med införandet av förordningarna om ekodesign och energimärkning för ventilationsenheter. [Studiens webbplats](#) ger kontinuerlig tillgång till de dokument som kommer fram. Den svåraste tolkningsnöten verkar bli gränfallen mellan Fläktförordningen (327/2011) och Ventilationsförordningen (1253/2014). Om man tar en fläkt och bygger in den i något, så blir den en ventilationsenhet. Men hur litet in- eller påbyggnad "tål" fläkten innan den blir en ventilationsenhet? Studien går nu vidare, och är helt öppen för fortsatta frågor fram till den 3 juli. Nästa stakeholdermöte är i november.

Branschmöte 24 september

Energimyndigheten bjuder in till ett branschmöte om ekodesign och energimärkning av ventilationsenheter den 24 september kl. 13-15 i Energimyndighetens lokaler på Rosenlundsgatan 9 i Stockholm. Anmälan görs till [Johanna Whitlock](#). [Läs mer](#)

Nytt stöd till energikartläggningar

Nu har Energimyndigheten beslutat om föreskrifter för stöd till energikartläggningar i små och medelstora företag. Föreskrifterna gäller från den 18 juni 2015 och stödet kommer att kunna sökas under juli månad 2015. [Läs mer](#)

Handverktyg är farliga

Arbetsmiljöverkets statistik för 2014 visar på en minskning av arbetsolyckorna, men en svag ökning för antalet dödsolyckor. Bland män dominerar olyckorna av skador från handverktyg. [Läs mer](#)

ETT NYHETS BREV FRÅN SVENSK VENTILATION

VÅR FRAMTID
HÄNGER I LUFTEN

Producentansvar för elutrustning

Stora ventilationssystem kan, även i fortsättningen, vara undantagna från kravet på avfallsmärkning och –rapportering i Förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning. Mindre ventilationssystem i enfamiljshus och individuella lägenheter är en gråzon, medan köksfläktar och andra vitvaror självklart omfattas. Detta framgick vid ett möte med Naturvårdsverket den 21 maj. Undantaget grundar sig på att stora ventilationssystem kan betraktas som "storskalig fast installation", och därigenom inte riskerar att hamna i hushållens avfall. Undantaget kan gälla aggregat, men även mindre komponenter, exempelvis en rumsgivare, om den är särskilt tillverkad för att ingå i och installerad som en del av den storskaliga fasta installationen. Läs mer på [vår webb](#). Utförlig information till företag som tillverkar och/eller för in och säljer elektriska och elektroniska produkter (EE) i Sverige finns på Naturvårdsverkets [Elprodukt- & Batteriregister](#).

Elsäkerhet – en ledningsfråga

Svensk Ventilation har yttrat sig över Elbehörighetsutredningens slutbetänkande Elsäkerhet – en ledningsfråga. [Läs mer](#)

KEMI

Kemikalieinspektionen

Nanomaterial – register på gång

Kemikalieinspektionen förbereder ett register för produkter som innehåller nanomaterial, och är intresserade av kommentarer från branscherna. För mer information kontakta erik.osterlund@svenskventilation.se.

Semesterstängt

Kansliet stänger för semester den 10 juli och öppnar igen den 10 augusti.

Glad Sommar önskar
Svensk Ventilation

ETT NYHETSBLAD FRÅN SVENSK VENTILATION

VÅR FRAMTID
HÄNGER I LUFTEN

Eurovent rustar sig

Eurovent - de europeiska ventilations- och kylindustrins övergripande organisation breddar sitt intressefält och engagerar nu också konsult- och installationsbranscherna. Breddningen sker för att möta framtidens utmaningar i form av exempelvis kommande ekodesignkrav på systemnivå. Knytningen till konsultledet sker i form av ett ömsesidigt medlemskap med REHVA. Även geografiskt breddar sig Eurovent, genom att knyta till sig de ryska organisationerna för konsulter och installatörer. Kansliet organiseras med särskilt ansvariga:

- Morten Schmeltzer, ventilation
- Francesco Scuderi, värme, luftkonditionering
- Felix van Eyken, kommersiell kyla

Svensk Ventilation och Stockholm var den 28-29 maj värd för Eurovents årsstämma. Alex Rasmussen, Systemair (t h) valdes till ny ordförande. Robin Vollert, Swegon (mitten) tog plats i styrelsen. Bengt Andersson, Lindab (t v) valdes in i styrelsen i Eurovent Certita Certification.

Gästerna fick bland annat lyssna till Carlos Lopes från Energimyndigheten som talade på temat Future European Legislation on Energy Efficiency - Ecodesign and possibilities for Indoor Air Quality measures, och betonade vikten av samarbete mellan myndigheter och branschorganisationer.

ETT NYHETSREV FRÅN SVENSK VENTILATION

**VÅR FRAMTID
HÅNGER I LUFTEN**

Stockholms Lokalavdelning

Kolla kursen i datorn

Video och presentationsbilder finns tillgängliga på våra medlemssidor <http://www.svenskventilation.se/mina-sidor/> (kräver inloggning).

Kursen och videoklippen är en förmån för medlemsföretag i Svensk Ventilation.

Stort intresse för AB och ABT

Stockholmsavdelningen har just avslutat en kurs i entreprenadjuridik med hela 70 elever från medlemsföretagen. P-G Jönsson och Krister Lindgren från Andersson Gustafsson Advokatbyrå gick under sex måndagar igenom vad som står om Omfattning, Utförande, Organisation, Tider, Ansvar, Ekonomi och Besiktning i:

- AB 04: Allmänna Bestämmelser för upphandling och avtal avseende entreprenader.
- ABT 06: Allmänna bestämmelser för totalentreprenader avseende byggnads-, anläggnings- och installationsarbeten.

Höstmöte 15-16 oktober

Träffa Dina branschkollegor, ta del av vad arbetsgrupperna gör. Samling den 15 oktober klockan 17.00 i Birkaterminalen, återkomst den 16 oktober klockan 15.45. Boka in datumet eller [anmäl Dig redan nu](#).

Kanalen

ETT NYHETSBLAD FRÅN SVENSK VENTILATION

VÅR FRAMTID
HÄNGER I LUFTEN

Utbildning och kurser

Svensk Ventilations
medlemmar har
10 % rabatt
på IUC:s kurser

Steg 1 - Ventilationsmontör

Självstudier + 2015-09-01	IUC, Stockholm
Självstudier + 2015-09-23	IUC, Göteborg
Självstudier + 2015-11-26	IUC, Stockholm
Självstudier + 2015-12-01	IUC, Malmö

Steg 2 - Certifierad ventilationsmontör

2015-09-29 – 2015-09-30	IUC, Malmö
2015-10-06 – 2015-10-07	IUC, Stockholm

Steg 3 - Ledande ventilationsmontör

2015-10-14 – 2015-10-16	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Installationsbrandskydd

1 dag	Kontakta IUC
-------	--------------

Ventilationsteknik

2015-09-15 - 2015-09-16	IUC, Katrineholm
2015-11-10 – 2015-11-11	IUC, Katrineholm

Styr- och reglerteknik för värme och ventilation

2015-12-03 – 2015-12-04	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Bygglagstiftning OVK + certifieringsprov

2015-09-21 – 2015-09-23	IUC, Göteborg
2015-10-19 – 2015-10-21	IUC, Stockholm

Injustering av luftflöden

2015-10-27 - 2015-10-29	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Mätning av luftflöden

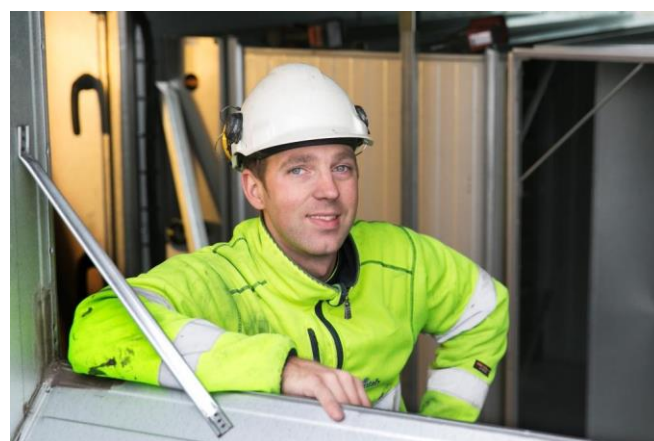
2015-10-13 - 2015-10-14	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Ekonomi i projekt

2015-12-15 - 2015-12-16	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Diplomerad projektledare

2015-10-20 - 2016-01-28	IUC, Katrineholm
-------------------------	------------------

Ventilationsmontör på tre orter

Steg 1 – Ventilationsmontör

I det inledande steget i utbildningspaketet studerar montören på distans med stöd av sin chef eller en projektledare.

Steg 2 - Certifierad ventilationsmontör

Självstudierna kompletteras i detta steg med en lärarledd kurs.

Steg 3 - Ledande ventilationsmontör

Medlemskalender maj - september 2015

2015-05-07	Årsmöte, Johannesbergs slott
2015-05-08	Golftävling, Johannesberg
2015-05-11	Kurs i AB 04 och ABT 06, Stockholm
2015-05-12	Styrgrupp Marknad, Stockholm
2015-05-13	Avfallsansvar enligt SFS 2014:1075, telemöte
2015-05-19	SIS TK 170 Luftbehandling, Göteborg
2015-05-21	Avfallsansvar enligt SFS 2014:1075 med Naturvårdsverket
2015-05-25	Kurs i AB 04 och ABT 06, Stockholm
2015-05-27	Nordiskt Euroventmöte, Stockholm
2015-05-28 – 29	Eurovent Annual Meeting, Stockholm
2015-06-01	Tekniklunch med EMTF, Stockholm
2015-06-01	Styrgrupp Brand, Stockholm
2015-06-02	Styrgrupp Produkter, Stockholm
2015-06-04	AMA VVS & Kyl referensgrupp, Stockholm
2015-06-09	OVK-samverkansgruppen, telemöte
2015-06-10	IUC:s YH-ledningsgrupp. Malmö
2015-06-10	AMA VVS & Kyl, webbmöte
2015-06-10	LCC-programmet, Stockholm

2015-06-11	Ekodesign för ventilation, Stockholm
2015-06-15	Ekodesign för ventilation, Stakeholder Meeting, Bryssel
2015-06-18	YH Enköping, ledningsgrupp
2015-06-28 – 2015-07-02	Almedalsveckan, Visby
2015-08-27	Styrelsemöte, Göteborg
2015-09-01	Styrgrupp Marknad, Stockholm
2015-09-02	YH Enköping, ledningsgrupp
2015-09-08	Branschdag om brand, Örebro
2015-09-09 -10	Roadshow Andas rätt och räkna rätt, Värnamo
2015-09-16	IUC Ledningsgrupp YH, Göteborg
2015-09-16	Beställargruppen Innovativ ventilation, Göteborg
2015-09-22	Branschdag om brand, Gävle
2015-09-23	Styrgrupp Produkter, Stockholm
2015-10-15 -16	Höstmöte Stockholms lokalavd, M/S Birka
2015-11-10	Branschdag om brand, Stockholm